

~~100~~ PAVLYS ab EITZEN

Viventes morimur, morientes vivimus, ergo
Vive memor mortis, mortemque pauescere noli.

Vita malis plena est, pia mors, preciosa res est.

Vitam mors sequitur: sed mortem vita peata.

Mors nobis lucrūm, quia vita est Christus Iesus

D. Bernharty

Mors piorum est finis malorum, et janua ad vitam

D. a. 18

~~2 A. 7. 915.~~

00 sl.



e



IAVRI
NVM.

IAC. TYPOTII.

Fmo.

FMP. RODOLPHI
II.



Hale Saxonum.

Typis Pauli Greberz,
ANNOM. D. XCVIII.

ILLVSTRISSIMO
AC SACRISSE

ILLVSTRI DYNASTÆ DRVMPHIO
SACRI CÆSAREI PA-
latij Magistro, Primario &
Consiliario in-
timo,

IAC. TYPOTIVS S. P. D.



*Iurinum meum ti-
bi dedico. Oratio TURCICA se-
ptima est. Quas observantia meæ
primitias si probaris; sequetur vo-
berior victima. Pietatis fructum
alium non peto: quam ut sollicitudines meas
Turcicas, Imperatori commendes: & sicuti sus. b.
quod vel sollicitudinis, vel ingenij vitium, in-
condite, tua gratia condias. Vale Hale Saxo-
num. Anno salutis nostræ 1598, Martij 29o
quo die lætissimum nuncium accepimus.*

Typ. Paul. Greben.
ANNOM. DCXIII.

I A V R I N V M.

V I D ? nūm aut mens
mea me ē aut fallo vos
ego? Dixi, imò iam diu
prædixi fore superiorē
pietatem nostram & virtutem, im-
pietate & temeritate Iurcarum.
Nam si pietas felicitate, virtus
eventu demitur, quæ quàm vera
non disputo, sed vulgo recepta sen-
tentia est; vicimus Christiani, ex
quo Iaurinum receperant vera vir-
tute Cæsariani. quod Barbari nos-
bis nec præripuerant ingenio, nec
eripuerant fortitudine, aut bellica
vi. Non describo propugnaculum
natura loci & opera hominum, to-
tius Pannoniæ munitissimum. Nec
fossam mergo nec vallum excito:
nec muros munio: nec machi-
nas numero: nec pilas pondero:
nec pulverem nitratum metior.
Cōstant, per me licet, hospitales
non hostiles amplius fluvij. Non

A 2

divor-

I A V R I N V M :

divortium aquarū facio : nec con-
fluentiam dissipo. Arx recepta est
Christiani, quam recipi posse ne-
gabant parum Christiani, nihil ali-
ud dico : hinc enim liquet, quanti
æstimanda sit æmulorum iudicio.
Recepta arx est Christiani : de qua
etiam desperabant Christiani quid
enim celem vos, vilitatem animo-
rum ? Recepta est. toties vtor ea-
dem voce, in tanta rerum copia,
quod recepta sit à nostris, non em-
ta, vt a Turcis. Et neget mihi ali-
quis recipi posse, quod a Turcis se-
mel captum sit ? Ego eadem voce
sæpius vtor. Quanquam enim lau-
rinum magni, quæ magna nostro-
rum spes, par Turcarum terror, vt
par est, faciam ; pluris facio sic re-
ceptam, quam receptam esse. Re-
cepta enim est non fallacibus indu-
ciis, non mercede corruptis hosti-
bus, nec fortuna, nec necessitate.
quæ evenire varia, varijs momen-
tis

I A V R I N V M.

tis solent ; sed audacia ingenio ad-
iuta est, & ingeniosa audacia arx,
victis, stratis, cæsis Barbaris rece-
pta est. Habet igitur Cæsar victo-
riam non modò præclaram, sed &
perpetuam, nec expugnatā vnam
solum arcem, sed ferociam Turca-
rum, & opinionem nostrorum, va-
nam quidem, sed altè multorum
animis insitam de virtute, sic enim
feritatem appellant, Barbarorum.
Vicerunt enim fortitudine Cæsa-
riani Turcas : & quod minoris non
facio, ingenio vicerunt, deleveruntq;
indelebilem pæne maculam Agria
capta acceptam, cum acie victores
præda & in præda victi sunt. Stra-
tegea enim illud erat, multis
olim ducibus vsurpatum. Sed fini-
te me vulnus adhuc recens memo-
ria, silentio obducere. Ingenium
enim reflorescit novo pæne consis-
lio & Turcis inopinato: restitue-
turq; Agria corpori propediem ius-
te, a quo iniuste avulsa est. Divi-

A 3

natio,

I A V R I N V M.

nationis mihi meæ rationes constant. Nihil nos hæctenus i a ter-
ruit, atq; opinio temerè concepta,
de nostra mediocritate, & præpol-
lentibus opibus Barbarorum. Ac-
cedebat stulta quædam & quidem
plane stulta persuasio, de pruden-
tia Turcarum & dexteritate inge-
nij. Barbaros vt belluas exultare
virium fiducia : & quæ impuden-
tia stultitiæ est, ingenij laudem sibi
vincere, ridendum potius, quam
admirandum. Nos ita de Barbaris
sentire. inò confusos animis cum
Barbaris Turcis delirare. hoc tam
plorandum erat, quàm non tole-
randum. Nec tulit Deus, sed extu-
tulit Cæsarem, & statuit non mo-
dò viribus & lacertis militum; ve-
rum etiam consilio militari & in-
genio superiorem, stultè ferocien-
tibus Barbaris. Vindicata ingenio-
rum & virium nostrarum præstan-
tia, ab opprobrio nostrorum &
Barbarorum, reliqua erūt, Deo be-
ne,

I A V R I N V M.

ne, ut cepit, iuuante proclivis. ve-
lunt modò, quorum salus a laude
Imperatoris dependet, pro Imperio
ijs animis arma capere, quos ne-
cessitas etiam nolentibus imperat:
ut Imperator desinat ad commu-
nionem gloriæ & salutem patriæ,
exemplo magis & præclaro ausu,
quam oratione, aut edicto, quos
debet, allicere & cohortari. Mina-
batur non diu est Turcarum Tyran-
nus oblidionē, imò expugnationē
Viennæ, vastitatem Italicæ, servitu-
tem Germanicæ. &, ut insolens est
& vastus animo, superabit, si poterit
minas. Nos nec minis movemur:
nec apparatu terremur, nec cladem
horreſcimus. Sed velut bellum modum
sciret, aut Imperator belli haberet
finem in potestate; subsidium modicum
& biennale decernimus, quasi Im-
peratoris modò res agatur, & non
totius Imperij periclitaretur salus.
Cum ipsas minas, faces, ferrum,
compedes, exitum oportuerit in ipsum

I A V R I N V M.

Tyrannum convertere: avertere
belli calamitatem in Tyranni pro-
vincias & quod minatur Viennæ,
Byzantio intentare. Arcemus ha-
ctenus vim modò: & quoniam ar-
cemus modò, non arcemus. Si ipsi
vim inferremus Barbaris, non pro-
pulsaremus tantum illatam; alius
foret, ac longè alacrior animorum
habitus. Diversum autem & meli-
orem habitum animorum, longè
alia & melior sequeretur rerum
conditio. Non est fortuna, licet
eam pleriq; criminemur, quæ pec-
cat. Peccatum horum est, qui ani-
mos fortunæ non adæquant; sed
aut gravant ipsi, aut gravantur
forte. Et erat, quod impressionem
in hosticum temere miles non fac-
ceret: quod vix constaret sibi in-
pacato, dominante opinione illa
tætra & horrenda in animis licet
robustis: quam confirmabat occu-
patio claustrorum imperij veriùs,
quam propugnaculorum Panno-
niæ:

I A V R I N V M.

niæ : & in nostra victoria , mutatis
repente rebus, victoria Turcarum.
Cum autem Laurinum nostrum sit,
nec antè prædam nostri invase-
rint , quam arcem cæsis hostibus
occuparint; restituta militaris dis-
ciplina & gloria est , non alterum
modò imperij claustrum. & ægrè
retinebunt Agriam Barbari; si nos
sani ad rem accedimus. non divisi
animis, non discrepantes consili-
is ; sed vno duce rem geremus.
Non me fugit, vt pluribus ostiis ,
per divortia, idem fluvius in mare
influit, & sese exonerat ; ita Barba-
rum colluviem illam latronum nō
militum in alios atq; alios diffun-
dere, vt vires nostras distrahat , &
distractis divulsisq; veluti corporis
eiusdem membris , aut caput , aut
cor invadat. imò , quod consilium
Barbarorum neminem nostrum la-
teat , consultum est , vel partium
discrimine , totum sub imperio v-
nius, cui reliqui duces pareant ,

A 5 con:

I A V R I N V M.

conservare, & præcipua totius
membra adversus defendere vim
Barbarorum. Mederi enim reliquis
partibus incolam toto corpore, li-
cebit in tempore & juvabit. Sanos
optabam ad continuandam victo-
riam accedere. hi enim videntur
partibus affectis, uno toti Reip.
non externo tantum, sed & inter-
cute morbo laboranti, auxiliare
posse manus afferre. Sed video
consceleratos magis aut eos, quam
mente cautos. Hæc enim inter gra-
tulantium Imperatori victoriam
inexpectatam, memorabilem, &
agenium gratias Deo, diversas &
gratas voces audit: est. Veniet
innotiam venit Furca, vindicaturus
iniurias, delcturus ignominiam.
nec contentus lauro, Germani-
am & Italianum. det Impruden-
tes non tant, qui hæc præfagine
iudicij acris omni; aut norunt ex
conuisione & oculis nunciis
Barbarorum; sed impij atq; se-
l-ra:

MARRINVM:

lerati. Si impij non sunt: si sunt
amantes patriæ: si deniq; qui dicuntur
Christiani; quid pro pietate, patria,
Christo, arma non capiunt? si arma
nequeunt, cur non stipendium conferant?
si nec hoc possunt, cur non quod possunt
voztis? aut quibus possunt modis Reimp
adjuvant? Nam qui Pannoniæ terror,
aut miseria est; eadem miseria erit
horum, qui iam non terrentur terrore
& miseria aliorum: si, ut vaticinantur,
Turca delebit ignominiam: nec enim
deletam modo ignominiam solum vult;
sed & deletum nomen Christianum simul,
aut, cum poterit, primum. Quandoquidem
nec periculi comunione, quod tardet,
aut maior sit cupiditas alieni exitij,
quàm salutis suæ; nec salutis admonitione
quod exitum paciscantur cum pernicie
æmulorum, deduci possunt à scelerata
pestiferaque sententia; peristite vos,
quorum melior mens

I A V R I N V M.

mens est, in amore erga Deum ,
pietate in patriam , caritate in
Remp. & cum Imperatore, insistite
victoriæ vestigiis. Sua istos vitia
periment. Vos vestra virtus & con-
cordia, in dignitate vestra conser-
vabit. & evehet ad decus maiorum:
imperijque dignitatem consensus
cum Imperatore, Principum & Ci-
vitatum, vindicabit à laceratione
& opprobrio Barbarorum. Deus
valvas didaxit. en patet via, patet
inquam, ab Occidentis imperio ,
ad, per strages, eadem, ruinam
Turcarum ad imperium Orientis.
Omnis terror, pavor, horror, a no-
bis in hostes versus. Nos liberi me-
ru, certi victoriæ: illi horrore con-
sternati, de imperio desperant.
Nec apparatus belli, qui circum
aures nostras circumstrepit, spes
Turcarum est; sed ultima despe-
ratio Tyranni. Ite modò felici
omine, Principes viri, vere Princi-
pes, verè viri: & capto Byzantio

I A V R I N V M.

triumphantes redite. Magnum no-
men : via longa : eaq; castris &
hostibus infesta. Ita magna laus pa-
ritur, & ea via Barbari ad nos ve-
niunt captis castellis. Ignaviores ne-
erunt viri fortes belluis ? Germani
Turcis ? Itali Barbaris ? liberi ser-
vis ? Christiani deinq; Mahome-
tanis ? Qui Iaurinum reddidit
Christus , reddet Byzantium, &
quam aperuit, viam complanabit.
exsolvamus nos veteribus tantum,
& novis obligemus votis. Deus
enim est filius Dei, qui lenita iusta
Patris iracundia, principium victo-
riae dedit : & per laetos successus,
finem promittit multo laetorem.
Haec mea spes, vos ante non fecel-
lit, cum ad Deum praepotentem,
ab impotentia hominum provo-
carem. Benevolorum in posterum
superabitur opinio. Ita mihi de
Dei lenitate, & vobis de potentia
imò praesentia Numinis promitto.
imò promittit nobis Dynasta
Svartzen-

LAVRINVM.

Svartzenburgius ex ipsa arce, fortuna Cæsaris, quam quis iam requirit? virtute Cæsarianorum quos quis iam non laudet? ope Dei præpotentis, de qua quis iam desperet? fortiter recepta, erepta ex Turcarum manibus, vindicata ab iniustissimo possessore & immani Tyranno in avitam possessionem Imperatoris. Promittit nobis, quocum ille meritas laudes communicat, Dominus Palfius, in omnem occasionem rerum fortiter feliciterq; gerendarum semper intentus. Cui si quando oportunitas defuit; nunquam animus, nunquam consilium, nunquam dextera vindex injuriarum defuit. Promittunt nobis socij & fæderati omnes: concurrete enim ad gloriam per stragem suam & hostilem omnes. Germani, Itali, Hunni, quibus vos non misceo, populares mei Belgæ: vt vos seorū spectent populares nostri: quorū peræ quæ in gloria gloria est

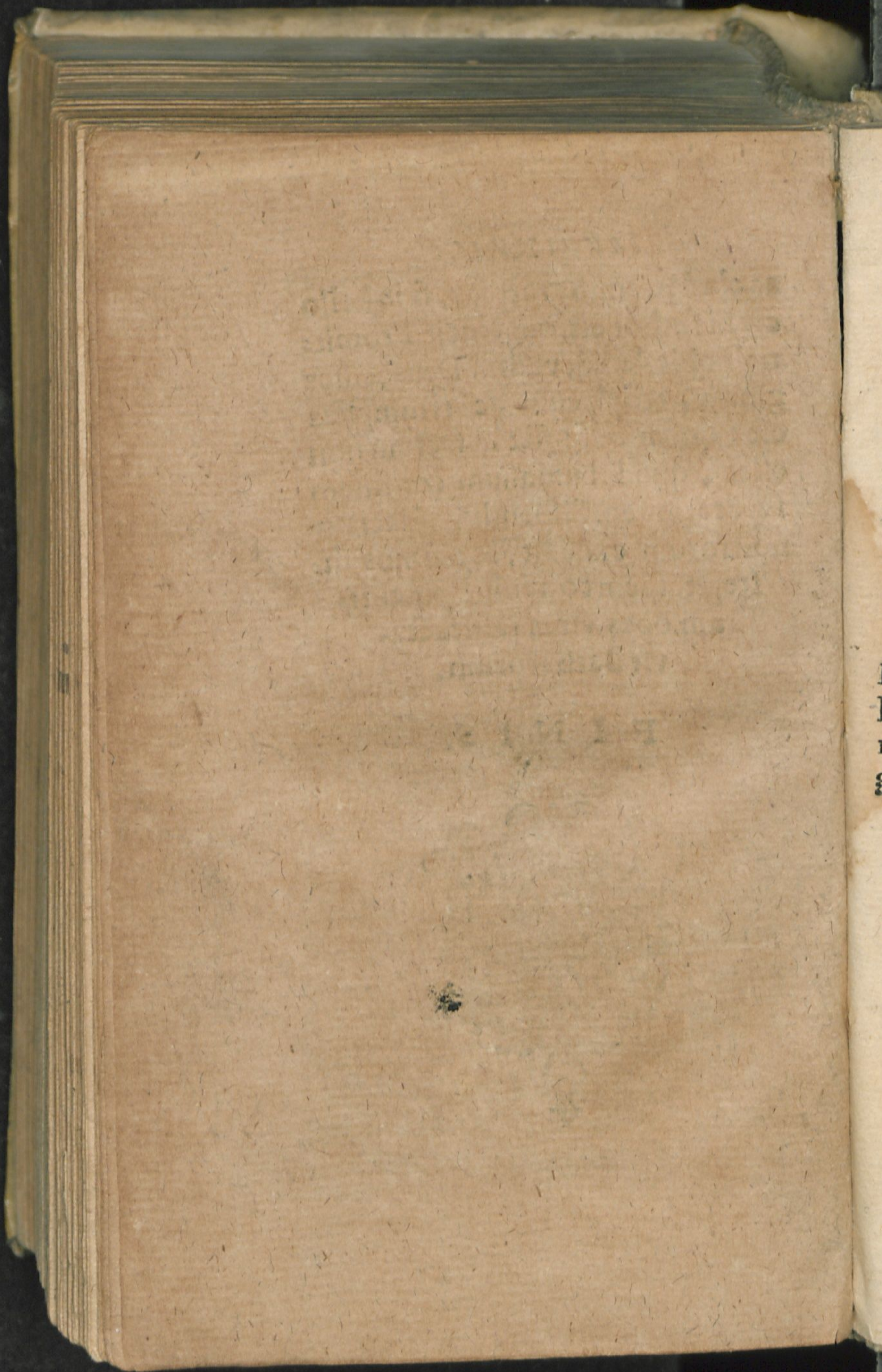
ac

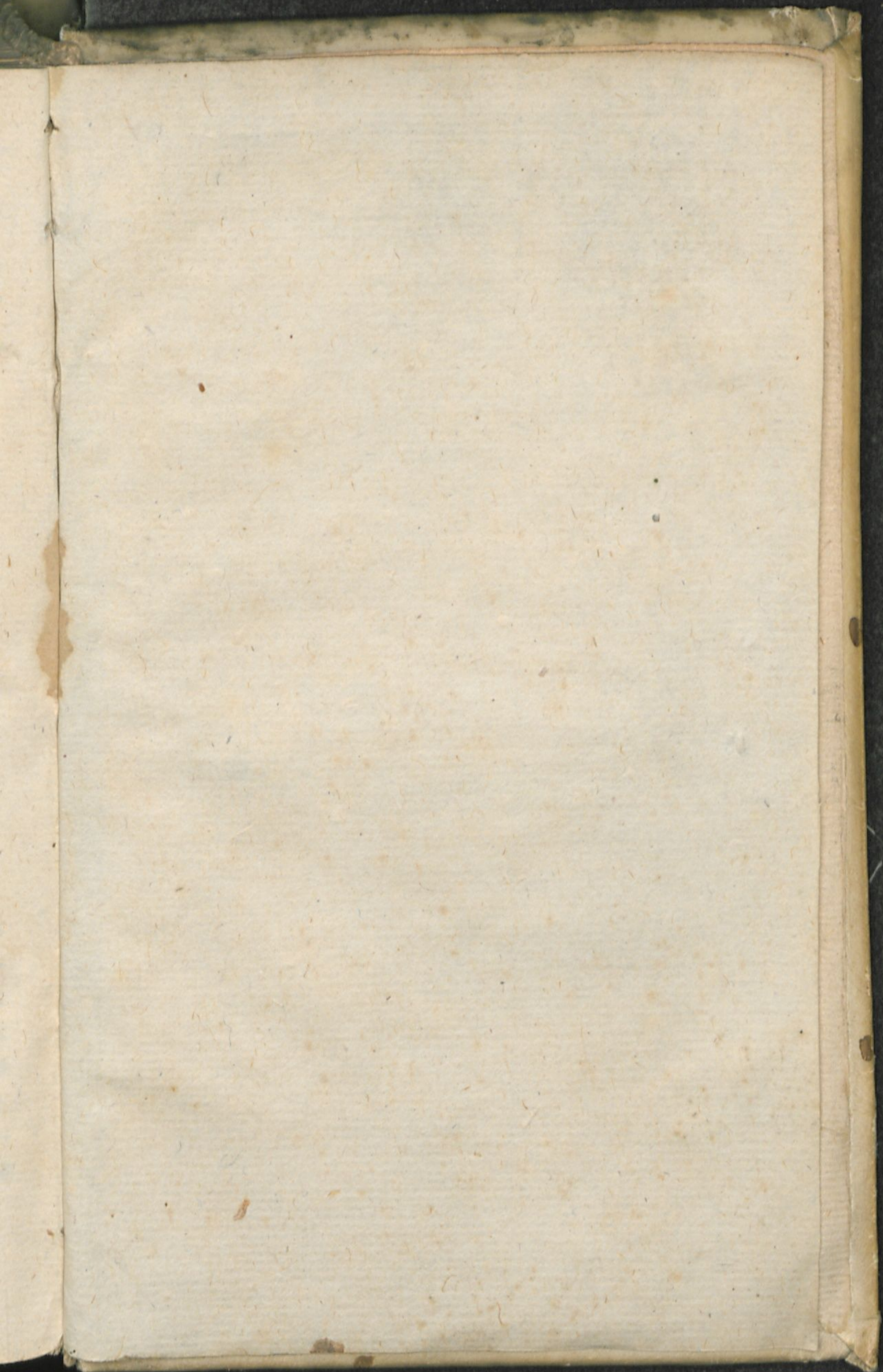
I A V R I N V M.

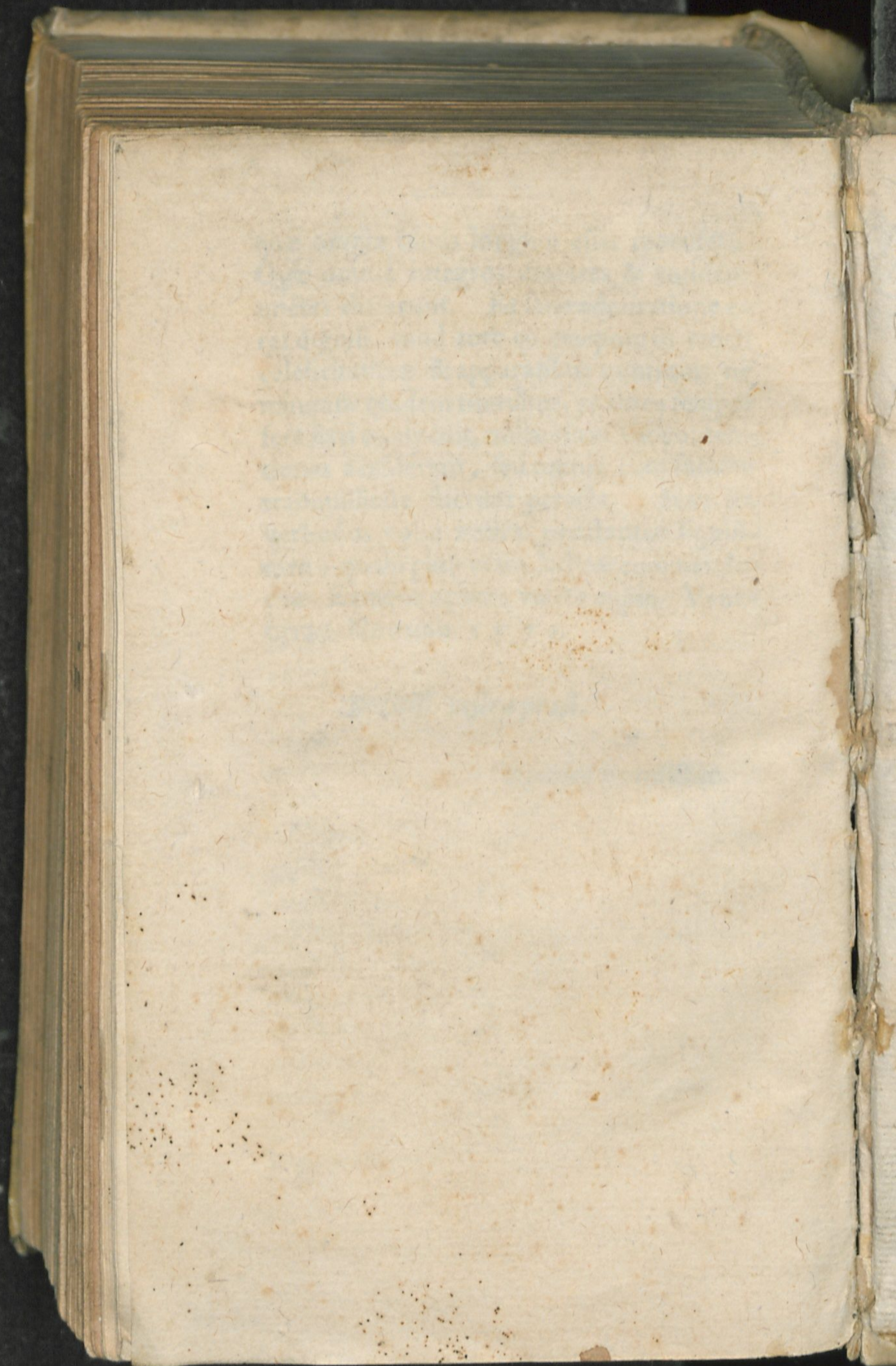
ac clades, imò turpior, si in bello
civilis fœdior est, qui vincit. Promittit
tibi deus, ut dixi Deus, cuius
gloria, trophæum ac triumphus
est: qui nisi a se esset, facti non
esset, quod humanum consilium
superat, idem, suspendit, audacia in
nostrorum excedit, & animos in-
tregit, spem convulsi, potentis
animos, vires labefacta.
ut Barbarorum,

F I N I S.







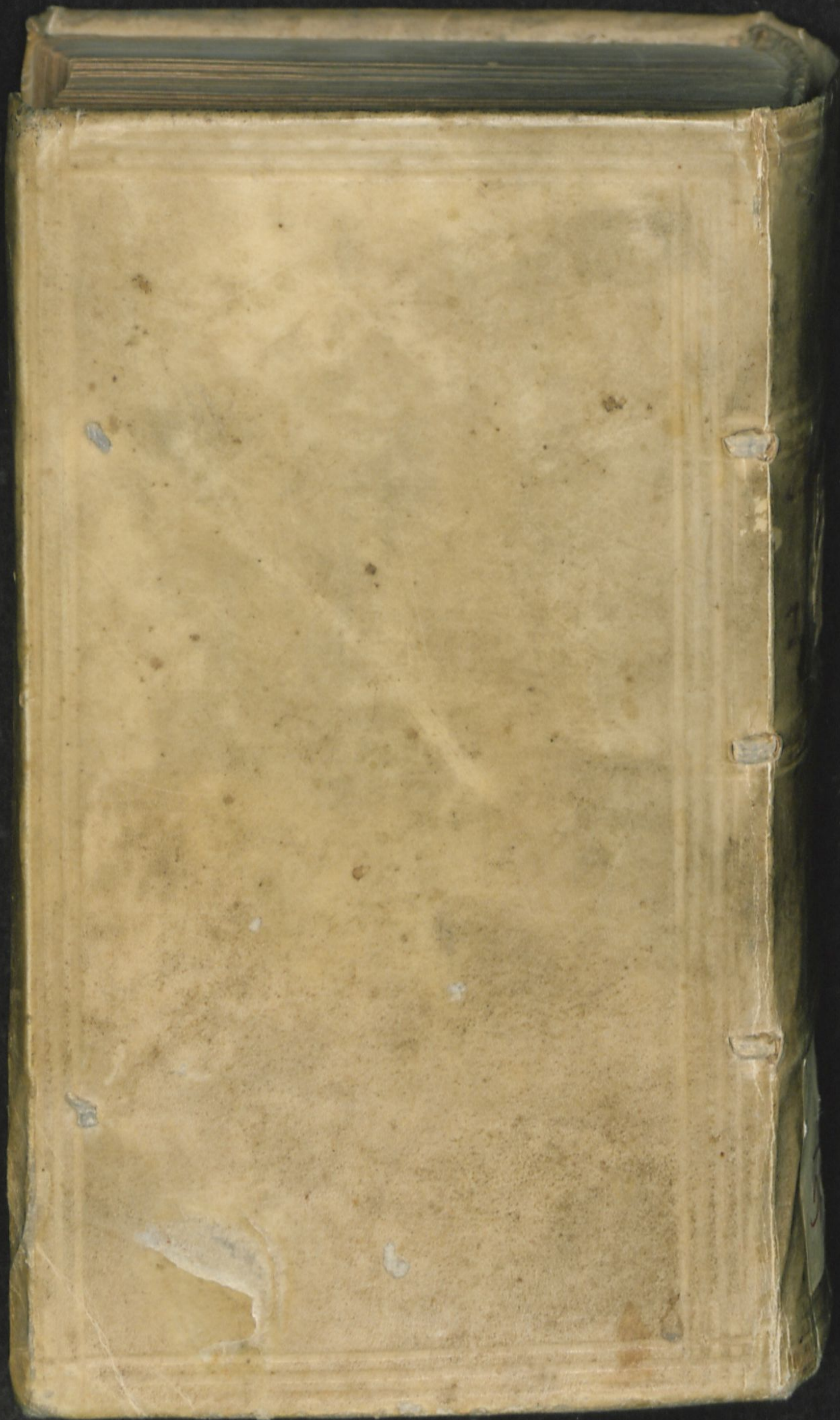


52 $\frac{6}{k, 2}$

AB 52 $\frac{6}{k, 2}$

X 219 9765

Sb



f M

IA

I

